

Van

Grietje van Dijk, GroenLinks

Rixt de Jong, D66

Portefeuillehouder

H. Rinkes

Behandeling ambtenaar

Saskia van der Sluis

Datum ontvangst vragen

26-05-2021

Stoppen bijstandsuitkering bij gedwongen GGZ-opname

Recentelijk verschenen er meerdere berichten in de media waarin experts hun zorgen uiten over de Participatiewet. Zo kopte de NOS 20 maart: 'Ggz en psychiaters: gedwongen opname mag niet leiden tot stopzetten uitkering'.¹ In het artikel wordt vermeld dat mensen geen recht hebben op bijstand bij detentie of gedwongen behandeling, maar dat onbekend is hoeveel gemeenten gebruik maken van deze mogelijkheid in de wet. Verschillende Ggz organisaties en psychiaters waarschuwen echter voor de schadelijke gevolgen die dit kan hebben. Daarnaast werd er op 24-05-2021 door de NOS gesteld: 'Stellen in de bijstand die scheiden moeten vaak onterecht toeslagen terugbetalen'.²

GroenLinks Heerenveen en D66 Heerenveen hebben daarom de volgende vragen:

1. Is het college bekend met het feit dat lid 1 van artikel 13 uit de Participatiewet ervoor kan zorgen dat een gedwongen opname van een psychiatrische patiënt leidt tot het stopzetten van diens bijstandsuitkering?
 - a. Wordt er in Heerenveen actief uitvoering gegeven aan lid 1 van artikel 13 uit de Participatiewet, wanneer het gaat om een gedwongen opname van een psychiatrische patiënt?
- Zo ja:
- i. Kan per jaar, voor de jaren 2017, 2018, 2019, 2020, en 2021 (tot mei), aangegeven worden hoe vaak dit artikel actief is toegepast in het geval van een gedwongen opname van een psychiatrische patiënt?
 - ii. Waarom past het college lid 1 van artikel 13 actief toe in het geval van een gedwongen opname van een psychiatrische patiënt?
 - iii. Welke acties onderneemt het college om te voorkomen dat het stoppen van bijstandsuitkeringen (onnodige) negatieve gevolgen heeft voor deze specifieke doelgroep?
 - iv. Is het college het met GroenLinks en D66 eens dat uitvoering van dit artikel niet past bij werken volgens 'de bedoeling'?

Antwoord:

Nee, wij hebben het beleid dat bij een opname de uitkering in de maand van de opname doorloopt + de maand daarna. Is iemand dan nog steeds opgenomen dan wordt de uitkering omgezet naar een uitkering volgens de norm "inrichting" en eventueel bijzondere bijstand voor vaste lasten.

¹ <https://nos.nl/artikel/2381494-ggz-en-psychiaters-gedwongen-opname-mag-niet-leiden-tot-stopzetten-uitkering>

² <https://nos.nl/artikel/2382078-stellen-in-de-bijstand-die-scheiden-moeten-vaak-onterecht-toeslagen-terugbetalen>

Onterecht terugbetalen toeslagen na scheiding

1. Is het college bekend met het feit dat een scheiding van een stel in de bijstand onterecht kan leiden tot het moeten terugbetalen van honderden tot duizenden euro's aan toeslagen aan de Belastingdienst?
 - a. Zijn er bij het college casussen uit Heerenveen bekend? En zo ja, om hoeveel gevallen gaat het dan (minimaal)?
 - b. Welke ondersteuning heeft de gemeente Heerenveen tot nu toe geboden om te voorkomen dat deze inwoners ten onrechte honderden tot duizenden euro's terug moesten betalen?

Antwoord:

Het is bekend dat als mensen uit elkaar gaan maar nog niet echt gescheiden zijn, dit kan leiden tot problemen met de toeslagen. Alleenstaande ouders met kinderen krijgen dan bijvoorbeeld geen ALO-kop op het kind gebonden budget. In combinatie met een bijstandsuitkering voor een alleenstaande (of een ander laag inkomen) hebben ze dan te weinig inkomen. Als dit bekend is bij ons, dan wordt dit opgelost met een tijdelijk hogere norm of met bijzondere bijstand.

2. Er zijn gemeentes die het bruto bijstandsbedrag met inwoners delen, om problemen met toeslagen te voorkomen. Een voorbeeld hiervan is de gemeente Tilburg. Doet de gemeente Heerenveen dit ook?
Zo ja, sinds wanneer?
Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Op onze site noemen wij de netto bedragen. Ook in de beschikkingen worden netto bedragen genoemd. Onze inwoners worden in dergelijke situaties geadviseerd zich te wenden tot de Barones.

3. Is het college bekend met het feit dat gezinnen in de bijstand, waarbij een volwassen kind uit huis gaat, soms onterecht toeslagen moeten terugbetalen aan de Belastingdienst?
 - a. Zijn er bij het college casussen uit Heerenveen bekend? En zo ja, om hoeveel gevallen gaat het dan minimaal?
 - b. Welke ondersteuning heeft de gemeente Heerenveen tot nu toe geboden om te voorkomen dat deze inwoners ten onrechte toeslagen moeten terugbetalen?

Antwoord:

Voor zover bij ons bekend zijn er geen casussen waarin dit speelt. Onze inwoners worden in dergelijke situaties geadviseerd zich te wenden tot de Barones. Bij onze eerstvolgende vergadering met de regiegroep armoedebeleid zullen we beide onderwerpen bespreken en vragen naar hun ervaringen.
